

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 197

van **MEYREM ALMACI**

datum: 5 juli 2023

aan **BENJAMIN DALLE**

VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

VRT - Jaarverslag 2022

De openbare omroep, de VRT, is een dienstverlenende en publieke organisatie die een bijzondere positie inneemt in de samenleving (bladzijde 2 Jaarverslag 2022).

Naar aanleiding van de presentatie van het jaarverslag van de VRT en de antwoorden vanuit de instelling op de parlementaire vragen tijdens de commissiezitting van afgelopen 9 juni, stel ik graag een aantal bijkomende vragen.

1. Bestaat er een plafond voor de vergoeding in het kader van het exclusiviteitscontract? Zo ja, wat is het plafondbedrag?
2. Staat er een maximum op het aantal exclusiviteitscontracten? Zo ja, hoeveel per jaar?
3. Tijdens de hoorzitting met de VRT over het jaarverslag bleek uit de antwoorden van CEO Delaplace dat de exclusiviteitscontracten geen all-inpakket betekenen.
Hoeveel prestaties worden er verwacht in het kader van elk exclusiviteitscontract? Hoeveel extra prestatievergoedingen kunnen er naast een exclusiviteitscontract bestaan? Bestaat er een maximumplafond voor de combinatie exclusiviteitscontract plus extra prestaties? Zo ja, volgens welke sleutel? Zo niet, waarom niet?
4. Wat is de leeftijdspiramide bij de schermgezichten? Wat is de leeftijdspiramide bij de gezichten met exclusiviteitscontract? Wat is de verhouding mannen/vrouwen?
5. Zijn er nog hangende claims naar aanleiding van de uitbesteding van het programma 'Thuis'?
6. Welke benchmark heeft plaatsgevonden m.b.t. de praktijk van de exclusiviteitscontracten? Met de buurlanden, andere landen in West-Europa, andere openbare omroepen?
7. Tijdens de hoorzitting verwees de CEO van de VRT naar de impact van de inflatie.
Graag zou ik een overzicht willen krijgen van de evolutie van de dotatie/overheidsfinanciering van de VRT in de afgelopen 10 jaar, jaar per jaar weergegeven.
8. Graag ook een overzicht en berekening, jaar per jaar voor de afgelopen 10 jaar, hoe de evolutie van de dotatie zoals effectief toegekend, geëvolueerd zou zijn, wanneer de indexering van de middelen zou zijn doorgevoerd.
9. Graag een overzicht van de belastingkost per capita van de Vlamingen van de VRT in de afgelopen 10 jaar, jaar per jaar weergegeven.

10. Graag een overzicht van de belastingkost van de openbare omroepen per capita van de inwoners in de ons omringende landen en in West-Europa tout court.
11. Graag een overzicht van de verhouding tussen het aandeel overheidsmiddelen en het aandeel externe middelen (reclame en alle andere commerciële inkomsten bijvoorbeeld vanuit sociale media, via merchandise etcetera ...) van de openbare omroepen in onze buurlanden en in West-Europa.
12. Hoe kijkt de minister naar de vraag van de raad van bestuur van de VRT en van het bestuur van de VRT zelf om meer flexibiliteit mogelijk te maken wat betreft de commerciële inkomsten? Welke kwalitatieve criteria wenst de minister dat de VRT daarbij al dan niet als kader neemt?
13. Zowel de raad van bestuur als de directie hield een pleidooi tijdens de hoorzitting om zeer dringend werk te maken van de verbetering van de vindbaarheid van Vlaamse content, zowel van de VRT als van andere commerciële partners.

Hoe kijkt de minister naar die urgente vraag en wat is zijn plan van aanpak?

ANTWOORD

op vraag nr. 197 van 5 juli 2023

van **MEYREM ALMACI**

Ik verwijs met betrekking tot deze vragen ook naar de hoorzitting die met de VRT plaatsgevonden heeft over het jaarverslag. Ik vermeld tevens dat de rapporteringsplicht van de VRT, zoals afgesproken in de beheersovereenkomst, aandacht heeft voor het vrijwaren van vertrouwelijke gegevens.

1. Inzake de exclusiviteitsovereenkomst, verwijs ik naar de afspraken die zijn gemaakt. Zoals ik toelichtte in de plenaire vergadering van 28 juni 2023 zijn er voor mij drie uitgangspunten: transparantie, matiging en representativiteit. VRT dient te rapporteren met hoeveel schermgezichten zij een exclusiviteitsovereenkomst heeft en hoeveel overeenkomsten een totaalwaarde hebben van minder dan 100.000 euro op jaarbasis, hoeveel overeenkomsten een totaalwaarde hebben tussen 100.000 en 300.000 euro op jaarbasis en hoeveel overeenkomsten een totaalwaarde hebben van meer dan 300.000 euro op jaarbasis. Er is geen plafond vastgelegd op de totaalwaarde van een exclusiviteitsovereenkomst. Ik pleit hierbij wel voor redelijkheid, verantwoordelijkheidszin en matiging bij het invullen van deze overeenkomsten.
2. Neen. Er is geen maximum op het aantal exclusiviteitsovereenkomsten voor schermgezichten. Wel heeft VRT zichzelf als doel gesteld om het aantal exclusiviteitsovereenkomsten tegen 2025 te beperken tot maximaal 15.
3. In voetnoot 49 van het VRT-Jaarverslag 2022 (pagina 51) wordt toelichting gegeven wat verstaan moet worden onder de "totaalwaarde van een exclusiviteitsovereenkomst". Daarmee wordt bedoeld: *"de afgesproken exclusiviteitsvergoeding en het gegarandeerde volume op jaarbasis, zoals opgenomen in de contractuele afspraken tussen VRT en het betrokken schermgezicht/radiostem"*. Die totaalwaarde bevat met andere woorden ook de vergoeding voor geleverde prestaties die op voorhand zo nauwkeurig mogelijk worden ingeschat en waar telkens bepaalde tarieven tegenover staan. Bij het afsluiten van een exclusiviteitsovereenkomst wordt afgesproken wat de verwachte prestaties zijn. Er wordt geen plafond bepaald voor de combinatie van de exclusiviteitsovereenkomst plus de geleverde (extra) prestaties. Dit moet onderdeel kunnen uitmaken van de gerichte en specifieke onderhandelingsmarge met het betrokken schermgezicht.
4. VRT beschikt niet over een overzicht van de leeftijdspiramide van alle schermgezichten/radiostemmen. Zo'n lijst is praktisch niet te maken omdat vele personen op het scherm of op radio een bijdrage leveren en dat hierin een verloop zit doorheen het jaar. VRT stelt wel dat in de groep van schermgezichten/radiostemmen met een exclusiviteitsovereenkomst zowel jonge als oudere personen zijn opgenomen. In 2022 waren er 6 vrouwen en 13 mannen met een exclusiviteitsovereenkomst (ten opzichte van 4 vrouwen op een totaal van 19 in 2021).
5. Ja.
6. Elk land/regio heeft zijn eigen specifiek medialandschap. Een benchmark op het inzetten van schermgezichten/radiostemmen, hun vergoeding en het al dan niet aangaan van exclusiviteitsovereenkomsten is niet evident omdat het niet gaat over vergelijkbare data.

7-8. In 2013 bedroeg de overheidsfinanciering 294,4 miljoen euro. In 2022 was dat 290,6 miljoen euro. Als het bedrag van 2013 behouden zou zijn maar wel steeds geïndexeerd, dan zou VRT in 2022 357,55 miljoen euro gekregen moeten hebben.

	Bedrag	Inflatievoet	CPI	Herberekend
2013	294,4		122,40	294,40
2014	290,7	0,34%	122,82	291,70
2015	277,1	0,56%	123,51	279,61
2016	267,2	1,93%	125,94	274,94
2017	268,3	2,08%	128,62	281,94
2018	276,1	2,01%	131,26	296,10
2019	273,7	1,42%	133,15	297,74
2020	273,6	0,74%	134,13	299,84
2021	273,4	2,38%	137,41	306,93
2022	290,6	8,76%	150,59	357,55

Bron: <https://statbel.fgov.be> | Consumptieprijsindex | waarbij 2007 gelijk gesteld werd aan 100 en de overige jaren herberekend werden op basis van de CPI.

9. De overheidsfinanciering per Vlaming bedroeg (op jaarbasis) in:

- 2013 : 46,1 euro
- 2014 : 45,3 euro
- 2015 : 43,0 euro
- 2016 : 41,2 euro
- 2017 : 44,0 euro
- 2018 : 41,2 euro
- 2019 : 40,6 euro
- 2020 : 38,0 euro
- 2021 : 41,2 euro
- 2022 : 42,7 euro

10. De European Broadcasting Union (EBU) verzamelt gegevens over de financiering van publieke omroepen. In hun gegevens voor 2021 (het meest recent beschikbare jaar) bedroeg de jaarlijkse overheidsfinanciering per inwoner:

- Duitsland : 101,2 euro
- Groot-Brittannië : 72,1 euro
- Franse Gemeenschap: 63,2 euro
- Frankrijk : 49,2 euro
- Nederland : 39,8 euro
- Luxemburg : 10,9 euro
- West-Europa : 65,9 euro

(Voor West-Europa wordt de VN-definitie gehanteerd: Andorra, België, Frankrijk, Ierland, Nederland, Groot-Brittannië, Duitsland, Luxemburg, Oostenrijk, Zwitserland – voor Monaco en Liechtenstein zijn er geen gegevens.)

11. Aandelen overheidsmiddelen en aandelen andere middelen (in% - eveneens cijfers van EBU voor 2021):

	Overheidsmiddelen	Commerciële inkomsten	Andere inkomsten
Duitsland	86,4	5,8	7,8
Groot-Brittannië (enkel BBC)	70,0	30,0	0,0
Franse Gemeenschap	75,2	20,7	4,1
Frankrijk	79,2	12,9	7,9
Nederland	74,1	25,1	0,8

Luxemburg	98,2	1,8	0,0
West-Europa	75,6	21,4	3,0

12. Ik ben hierover in gesprek met de VRT. Ik verwijs eveneens naar mijn antwoord op de vraag om uitleg 227 over de vraag van de gedelegeerd bestuurder van de VRT om meer reclame-inkomsten te verwerven en de vraag om uitleg 289 over de uitdagingen en ambities van de VRT en de eventuele druk op de pax media, waarin ik heb gesteld dat de keuzes die de VRT maakt, moeten passen binnen de opdracht die de VRT heeft op basis van de beheersovereenkomst 2021-2025.
13. Deze vraag heb ik niet alleen gekregen van de VRT, maar ook van andere stakeholders. Dit is inderdaad een belangrijk aandachtspunt naar de toekomst toe. Maar het is ook een complexe problematiek, niet in het minst naar afdwingbaarheid toe. In die zin zal het departement CJM dit verder analyseren en bekijken hoe deze vindbaarheid beter kan gegarandeerd worden.